

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 Égész évre . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyveskereskedésben és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGŐLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVETELÉVEL

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyból terjedelmű a többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vételekkel. Helyezkedés minden külön bejegyzéssel.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapló ára 50 kr.
 Nyilvántartás minden petit sor 50 krajczár.
 Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.
 Kéziratok nem adatként visszatérnek.

arosi takarékpénztár
 szvénytársaság
DAPESTEN
 gos törlesztési
 kölsönöket
 szeresen telekkönyvezett
dbirtokra
 és debreczeni
házakra.
 felvilágosítást nyerhetni az
 debreczeni jogi képviselőjénél.
Popper Mór
 nál (Debreczen, Piac-u. 1714.)
 akarékpénztár részvénytársaság.

beadó vagy
 ó tanya föld.
 sztr. hold szántó föld,
 sós kerttel és gazda-
 letekkel bérbeadó vagy
 eladás csak jó árért,
 edvezőbb fizetési mó-
 mellett. — Bővebbet
 st. II. ker. Iskola-ut-
Dragota Csorba
 tulajdonosnál. 325.

A

hivokat.
ÁKAT,
 t.
 k.
 zléses kiállítás!
 jutányos árak!
 nek.
 zléses beosztással
 tartatnak.
 ttenek

Nemzetiségi fészkelődések.

Debreczen, július 29.

Kihívó, vakmerő és sok ostobaságot tartalmazó az a fölhívás, melyet a nemzetiségekhez intéz néhány önérdék-hajászó, lelketlen agitátor.

A fölhívás nemzetiségi kongresszust hirdet agasztus tizedikére, Budapestre, a hol is közös cselekvési programot alapítanak meg a magyar állam egységének a megbontására.

Ez a célja világosan a fölhívásnak, mely szetrepült az országban mindenféle s melyet elkobozni a belügyminiszter urnak eszeágában sem volt. Ez iránt különben nyugodtak voltak a jeles nemzetiségi urak, a kiknek ehatalmasodása és elkaparogtatása a magyar belügyminiszterek jóvoltából nöhett csak és nőtt is meg ennyire.

A fölhívás aláírói egyenkint és összesen ösmeretese a magyar közelemény előtt, mely idejekorán fölismerte az agitatorság köpenyge alatt a hitvány önérdéket. Ez elég volt arra, hogy a saját értékükre szállítsa le ezeket az üzelmeket és fészkelődéseket.

De akármilyen kevésre becsljük is az agitátor urak szereplési viselkedését, mégis aggodalommal és fölhaborodással tölt el bennünket az, hogy a hazafiatlan tulkapásokról és az államellenes garázdálkodásokról a magyar kormány nem vesz tudomást.

Azok a jó nemzetiségi urak, a honpolgári jog egyenlőségének vértje alatt, lábba tapodják azokat a törvényeket, melyeket minden magyar ember tiszteletben tart s a melyekre a magyar állam főnlálása és fejlődése építve van.

Magyar pénzen, magyar kenyéren hizlalják magukat s ezért durva szitok, gyűlölet és hatalmaskodás a hála. Ide jöttek megéheztelt, boldogulást keresni, megadtuk nekik, jogokat kértek, megad-

tuk nekik, egyenlőséget kértek s azt is megadtuk nekik testvériesen.

Most már nem is kérnek, de követelnek kihívóan és arczatlanul! Az olah Dákóromániáról álmodozik a tót Árvában, Trencsénben és Liptóban csinálna kiskirályságot, míg a szerb a maga szakállára gazdálkodik a Dráva és Száva közt.

Mindezek az álmok nem igen akarnak egyhamar megvalósulni és azért Mangra Vasilie ur és Társai tombolnak a méregtől. Ebben a mérges állapotban kibocsátották aztán a kongresszusi felhívást, melynek azonban bajosan lesz valami sok fogantatja.

Ha lesz is, az bizonyos, hogy a magyar kormány nem tesz a magyar állam törvényeinek a megvédelmezésére semmit, a minthogy eddigéle sem igen tett semmit.

A nemzetiségi tulkapások, garázdálkodások meggátolására az idő nagyon megért, de a kormány még a füle hegyét sem mozdítja ebben a kérdésben.

A mi kormányunk erre élethetetlen, lusta és a mellett hiányzik belőle minden hazafiai kötelességérzet és munkaképesség.

Hol tűrnék meg széles e világon azt, a mit a nemzetiségek művelnek itt, nálunk Magyarországon, a h a t a l o m t u d t á v a l, sőt láthatólag a beleegyezésével is. Mert úgy kell lenni, hogy az agitátor urak a kongresszusi felhívás kibocsátásához előbb megnyerték a magyar kormány hozzájárulását is.

A kormány a nemzet az állam érdekeinek istápolására, védelmére van hivatva, nem pedig arra, hogy szemet hunyjon az állam ellenes garázdálkodások előtt.

Máshol ilyen esetben a kormány a vádlottak padjára kerül!

Polczner Árpád.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

SOHA.

A vidékről jöttek fel farsangolni. A férfi valamivel tul az ötvenen, de izmos, hatalmas alak, festeni való szabályos arccal és már egészen fehér hajjal. Még mutató sem maradt meg egykori koromfekete hajából, de szeméinek fiatalos tüze ravallott arra, hogy valamikor veszedelmes lehetett az asszony sziveknek.

Most is megakad még egy-egy tekintet a delczeg öreg uron és a Marit asszony regényeinek hatása alatt álló fiatal leányok szinte áhitattal néznek utána, a mint ruganyos lepe-seivel végig halad a Koronaherezeg utcán.

A nő, a ki allandoan vele van, mintha édes testvére vagy leánya volna szakasztott maza. Magas, erős, gyönyörűen fejlett. És emellett bajos, nőies. Merész állásu kalapjai, pompásan szabott ruhái teljesen érvényre jutattak szépségét. Senki sem mehetett el közömbösen mellettük, a legtöbb ember még egyszer utánuk fordult.

Husz éves, vagy még annyi s-m lehetett a nő. Az utánuk érdeklődők csakhamar meg tudakolták, hogy a férfit Bári Tamásnak hívják, egyik elsőrendű fogadóban van részére három szoba allandoan lefoglalva. A másik meg a leánya. Mintha hasonlitanának is egymáshoz. Lassanként kiszivárgott az is, hogy Bárinak óriási fekvőszobái vannak, dugaszgald özvegy ember, következésképp a leánya, a mellett, hogy eszontáron szép, kitűnő parti is.

Rövid idő alatt mindenütt ismert, megbámult alakok voltak; a bálókban, az estélyeken, az utcán egész udvar vette körül Bári Mártát s mellette, mint az árnyék, ott volt mindenhol az ör-g Bári aggódo figyelmével, udvarias gondokodásával.

Volt is valami különös, megmagyarázhatatlan szép abban a fiatal nőben. Asszonyos fel-lépés, merész és mégis nyugodt modor, valami leányos tartózkodással vegye-en; — a szeméi

néha úgy felvillantak, hogy veszedelem volt a mélyére nézni, de legtöbbször csendes megfigyeléssel hordozta körül tekintetét s ha egy egy sóvár, möhó pillantással találkozt, nyugodtan fordította el fejét és szeméit kísérőjé-nek arczán pihentette meg.

Hidig szívű, számító, tetetett közönye csak kacérság, ez volt róla az általános vélemény. Pedig a kik csak közelébe férhettek, mind kész tervet vittek magukkal s valamennyi-nek az volt a célja, hogy megnyerje szívét. A mikor belátták, hogy üres abrand soha be nem tejesedő álm e vágyuk, lassan-lassan elmaradtak, csak egyetlen egy volt, a ki nem tudta többé kiszakítani magát Márta varázsa alul, a ki velük volt folyton s mint rabszolga urnőjének parancsát, úgy leste minden szavát: Darvas Lajos. Szerette és e szere emnek mindenható ereje észrevétel nélkül, mint a hogy a nap-sugár felszivja a harmatot, belopozott amannak a lelkebe is.

A fogadó egyik szobájában egy alacsony asztalka mellett ült Bári és Márta. Czigarettát sodort mind a kettő és egy felkapott dalt dudolgattak. Márta előtte magától egyszerre a finom szálu, szöke dohányt és gondolkodva nézett maga elé. A férfi egészen felvidulva énekelgetett tovább s gyönyörködve nézte Mártának keskeny, angolcipős kis lábát, mely se-lyem alsója alul kikandikálva verte hozzá az ütemet.

— Mert nem gyujt rá? — kérdi.
 Márta felhuzta vállait. Aztán elmosolyodott.

— Lassa Márta, én úgy szerelem azt, ha maga nem akar czigarettazni, mert mindig eszemben van, a mit egyszer a füstrel mon-dott. Emlékszk-e?

— Nem emlékszem.

— Egy téli este volt, Márta. A maga szobájában beszélgettünk. Olyan boldognak lát-szott akkor! Én ragyogtam, s maga kért, hogy a kedvéért dobjam el a czigarettát. Si-vesen tettem, mert nagyon szépen megértette

Modern labdázás.

Írta: Gondy Károly.

Harmadik hajítás. — Az állam régen hajítja kenetlen kézzel a Clerus fejéhez a dozma labdáját és eteti a nagy közönséggel a belőle gyurt labdacsokat a liberalizmus (!) édes-kes levében, nem gondolja meg azt, hogy saját fejével játszik.

A dogmat és a felekezeti autonomiákat, a reg szentesített, illetőleg Isten kegyelméből veti szenteséges szabadelmákat lassanként le-járattnak tekintti. Manlicher legyőzte az Is-ten-t; nincsen már Isten kegyelmére szük-sége . . .

A párizsi központi hitkormány is jól és idejében, mint rendesen, cselzott a receptio-labdával, mely epen kapóra Szilágyi Dező mellére, mint a legdrágább ordo, esett. Majd ez ismét Zichy Nándor grófnak hajtotta fel. A többszöri ide-oda dobálással, végre valahoi a felsőház sűrű tömegében fennakadt.

Hát végre legyünk egyformák minden-ben! A milleniumra ölelkezzünk testvériesen, mert ha mi a vallás szerint is kell osztá-lyoznunk ver-einket, még öt millió magyar sem képviseli a milleniumot.

Ne késsünk magyarosítani nemcsak ne-vünköt, de szí-ünköt, lelkünköt, ha mindjárt nem is a név teszi meg a hazafit. Kossuth sem magyar hangzású és milyen magyar!

Mig viszont hány új Zrinyi, Frangepán, Rakóczy szenvedett fogságot bizonyosan ap-róbb vetegekért, mint régi nemeseink.

Az ujonnan befogadott testvérek tehát neesak doktorok lehessenek, de meg próbál-hassák a pekinasok sorsát is; neesak mi egye-dül, de ok velünk együtt egy gyékényen árul-hassák a somot.

Ne csak a mellény zsebében hordják a bu-zát, de arassák is a kánikulában es hordják a hátukon a magtárakból.

Ok 5000 évet számitanak és azóta meny-nyi Krisztust! . . . Mi pedig hol előtte, hol utána számitjuk a Krisztust, de a pénz va-lódi születési helyére nem birünk rá-akadni.

Ne csak 5k olvassák a püspök tonsurájára a Talmudot, de a püspök is megleckéztesse őket, ha nem a r. k. templomban esküsznek, midőn keresztényen leányokat vesznek fele-ségül.

Milyen jól fog esni végre valahára azt a boldogságot elérni, hogy a sok megalázó szol-

velem, mért nem tűrheti néha a füstöt. Olyan tisztán előttem van az a kép, olyan élénken tudok rá emlékezni, hogy szinte hallom még a hangjának a csengését is. — Azt mondta, Márta, hogy ez a kékes-szürke füst a nőknél csak kárpótlás azért a masikért, a mi ha el-tonik, ürességet hagy maga után a lélekben: az illuziókért. Hogy csak az kívánja gondo-latait, érz sejt keresztül szürni ezen a füstön, csak az akar fátyolt belőle arca elé, a ki na-gyon élesen, tisztán és leplezetlenül látja meg az életben mindazt, a mi előtt jól esnek szem-hunyniá.

— Ezt mondtam én?
 — Igen, így mondta ezt. Szóta, ha czi-garettazva látom, soha sem fojthatom el ma-gamban a kérdés, hogy ugyan mi elől akarja lehunyni szemét?

Észre sem vette Bári, hogy mig beszél, Márta egy czigaretta után nyul és nesztelenül gyujt rá. S a mint szép szöke fejt beburkolja a füstfelhő, fáradtan csükködnak le szemhéjai. Estére látogató volt bejelentve, ki nyomon kö-vetted őket, a kit ellenállhatatlan vonzottak a szélsőségek, melyek Márta gondolatvilágát elöltötték, a mely egyszerre adott szemére könyvet és ajkara mosolyt.

Darvas Lajos nyomba meg is jelent. Első pillantása Mártára esett s csak aztán nézett kérdő várakozással Bári Tamásra. Bári velük szemben ült le és sokáig nezte szótlanul ezt a remek, fiatal párt.

Aztán halkan, de biztos, kemény sza-vakkal beszélni kezdett.

— Tudom már látogatósdnak okát, mert egy levében már közölted velem. Mártának nem is szoltam róla semmit. Ifjak, csaknem gyermekek vagytok még mind a ketten, talán meg sem értitek az a hangot, melyen hozzá-tok szólok. De ma már tartozom a magyará-zattal és indokolatlan visszautasítás helyett nyílt őszinteséget adok. Csak te fogsz tudni mindent Darvas, a többinek sejtelmé s-m lesz a valóról. Holnap e utazunk elfel-dek ben-nünköt aztán ugys.

gálás fejéhez a zsidó fiu fog árulni vasárnap a keresztény trafikban; de még annyi nélkü-lőzés után nekünk egy cseppet sem fog ár-tani, ha úgy péntek este con amore meggyujt-juk a hét águ kandellabert és fogyasztjuk mellette a karmonadit; és mindjárt egy vé-gében szomba ra a pamlogon czigarettazva gyönyörködünk a kövér libában, melyet a zsidó leány kopaszt a vasárnapi ünnepre.

Három ünnepe alatt mily jól megtanuljuk leczkenket, rendezük dolgunkat; még az asz-faltra is jut még egy kis idő.

Hat az bíktri, ha keresztény-zsidónak még harmadnapra sem óvatolhatják a vál-tóját?!

Minden esetre sokat haladunk, de mig az igért földet már itt len élv-zzük, ha úgy egymáson segítünk. Ha a zsidó egymásután Isten akarata szerint, keresztény, unitarius, re-formátus vagy nem egyesült görög nőt vesz feleségül és hiven tartja sorban az ünnepeket, nem dolgozhat többé: ott lesz, a hol most van: mádi zsidó sorsára jus.

Hat megfontolad-e jó keresztény, hogy a zsidó nem lehetett eddig, építész?!

A Babel torony óta nem volt ebbeli vállalata.

Ha szombaton nem fizethet, hát az a szocialista kőműves had a von tegázza, vagy a mi még rosszabb: befalazza. Ha pedig pen-teken fizeti őket, hát szerdaig elő sem jön, — mert a »csinált« hor még jobban megzavarja napsütötte fejüket.

Azt állítja Herodot, hogy az utolsó Báb-el építésekor volt már keresztény »apró-szere«. Hát honnan is vette volna magát?

Ez a rakoncátlan had. bátyjakkal egye-temben megtámadtak már a második szomba-ton a zsidó vallalkozót, az első magyar károm-kodás innen vette volna eredetét.

Akkor sem igen felt az öreg Isten a zsi-dók baiga felfogásától, hogy trónjág feljutva a világ ugy építési titkát ellessék, de megzavarta elméjüket, — mert nem állhatta to-vább a virtus-káromkodást! mely az ő terem-tését örökké szítja. — Innen van az, hogy a mi kőműveseinek még most is szidják az öreg Istent és a sok káromkodás miatt nem halad-nak, hiába tettek kiengesztelésül a modern építészek szenteket az épület homlokzatára.

Most majd fizeti békében a keresztény fia a békétlenkedő munkás hadat és lehet az »uj-Bábel« sikerülni fog.

Mi visz ont tanulunk tőlük; pompa, ko-szoru nélkül temetik; az élelemnek szint ál-

— Nagyon szereted Mártát?
 — Nagyon szeretem, felelt Darvas és rá-szögezte szeméit Márta halotfehér arczára.
 Egy perczig csend volt. Senki sem akart szólni. Mintha Bári is valami nehéz, fojtó ér-zes tartana hatalmában, olyan nehezére esett, mikor beszélni kezdett.

— Jól van, csengett aztán erősen aczél-tiszta hangja. Te szereted őt, de azt még nem tudod, hogy nem szabad szer-tned. Emondok mindent.

— Egy óriási pusztán, önkéntes számkí-vetésben, mint egy remete, élt egy életerős, fiatal férfi. Nem talált örömet semmiben, pe-dig nevet, vagyont s mindent, mi a kettővel együtt jár, bőkezűen adott az élet. Nem tudta felejtetni, a kit gyászolt, siratott magányában, korán elhalt nejét. Évek hosszú során élt így s a fájdalom közt eltöltött napok, az átvirrasztott éjszakák nagyon korán megöszitették. — Tiszttában volt vele, ha sokáig folytatja ezt az életet, lelkileg egészen elzülük. Mikor em-lékezése kissé elhomályosult, utazni ment. De magával vitte mindenhova megtört szívét.

Egy forró nyári estén a temetőbe tévedt. Az utakat akáczfák szegelyezték s virágok szí-lata valami bódulást, élekedvet loptak szí-vébe ott a csendes sírok között. Egyk fejfa mellett egy imadkozó fekete alakot látott, egy gyönyörű gyermeket, ki anyja sirjánál a ke-resztre ráhajolt. Tudja Isten, micsoda érzés töltötte el egész va óját, de nem bírta levenni szemét a képről. Követte e leánykát minden-felé s mikor később megismerkedett vele, las-san-lassan a részvet és szánalomból éró, lázas szenvedély lett s a világ legboldogabb embe-rének tudta magát, mikor a nálánál harmincz évvel fiatalabb gyermekleányt oltárhoz vezet-hette.

Nincs benne tagadni való s igaz, mint maga életük: szerették egymást A mult észre-vétel nélkül mosdott el emlékezésükben; van is abban igazsága s végzetnek, hogy az a sze-relem, melynek oltára a legtiszább fadjalmak romjain épül, csak boldogítani tudhat.

Ujdonságok.

Augusztus 2-diki csata év-memléke napjára a rendezőség azonos...

Kirándulás Máramarosba. Máramaros megye részébe, a melyet mel-

Augusztus 2-diki csata év-memléke napjára a rendezőség azonos...

Ügyvezetési és italdó bérlete

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

Ügyvezetési és italdó bérlete. A közönség zsebébe mélyen

sen jelezte a város éber öre a nagytemplom tornyából a tűzoltóknak, hogy: tűz-e van a

* Izzalmas jelenet történt ma reggel a piac-utcán. Székely Istvánné ott ba-

* Párhaj szustertallérral. A lovgagias ügyek krónikájában kaczagtató helyet

* Kis Áron ref. püspök e napokban Lucsivna fürdőre érkezett. Az agg fogat 80

* A delejtű. Egy uri ember tegnap éjjel valahogyan olyan állapotban volt, a mivel

* Műkedvelő előadás. Városunkban intelligens ifjakból alakult műkedvelő társaság

* Verekedés cigányok és komédiások között. H. Bagosról Sáránd felé

* Kalauz — mint tudós. A magyar államvasutak kalauzai nemcsak a me-

* Izzalmas jelenet történt ma reggel a piac-utcán. Székely Istvánné ott ba-

* Párhaj szustertallérral. A lovgagias ügyek krónikájában kaczagtató helyet

* Kis Áron ref. püspök e napokban Lucsivna fürdőre érkezett. Az agg fogat 80

* A delejtű. Egy uri ember tegnap éjjel valahogyan olyan állapotban volt, a mivel

* Műkedvelő előadás. Városunkban intelligens ifjakból alakult műkedvelő társaság

* Verekedés cigányok és komédiások között. H. Bagosról Sáránd felé

* Kalauz — mint tudós. A magyar államvasutak kalauzai nemcsak a me-

A kongresszus tartás láza a csizmadiákra is elragadt. Ok is azt akarnak tartani.

Egy magyar hajó zátonyra jutott. Ha Polónyi et comp utazók volna rajta,

Szegény malagai tanítók! Hogy megélhessenek, kénytelenek koldulni, mert a szőlő,

A D. E. azt újságolja, hogy Mr. Kline dresszizottot hibáival óriási sikert ért el.

Pöstyénbenben a katolikus templom jávára a szidók adnak legtöbbet.

Utolsó. A ki téged követ hajit, dobd vissza kenyérrrel!

Irodalom és művészet. A Vasárnapi Újság július 28-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal

A közönség rovata. Nyilatkozat. A városzerte terjesztett rágalmak és gyanúsításokkal szemben mi alólítottak,

zolandó. — Végül az ezen föltételek mellett szállított sertések, a kirakodás alkalmával

Szerkesztői üzenet. M G helyben. Ön azt írta, hogyha versét nem közöljük,

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

REGÉNY CSARNOK. Noi amamo. Fordította: Ifju Móricz Pál.

